

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑.๑ ด้านกายภาพ

ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต

เทศบาลตำบลบ้านเขวหลาน ตั้งอยู่ในเขตอำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครอบคลุมพื้นที่ ๕ หมู่บ้าน ๑๒ ชุมชน อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยห่างจากศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประมาณ ๖๐ กิโลเมตร ห่างจากที่ว่าการอำเภอบ้านตาขุนประมาณ ๑๓ กิโลเมตร เขตพื้นที่ทั้งหมดเป็นพื้นที่จัดสรรของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เชื้อนรัชชประภา ราษฎร์ส่วนใหญ่อพยพมาจากตำบลไกรสร ซึ่งเป็นที่ตั้งเชื้อนรัชชประภาในปัจจุบัน

เทศบาลตำบลบ้านเขวหลาน มีพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด ๓๑๗.๐๖๘ ตารางกิโลเมตร ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง มีถนนลาดยางสายเชื้อนรัชชประภา - อ.คีรีรัฐนิคมตัดผ่านกลางชุมชน

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลนาคา กิ่งอำเภอสูขสธาราญ จังหวัดระนอง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลคลองศก , ตำบลพังกาญจน์ อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี และตำบลกระ อำเภอบูรี จังหวัดพังงา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลพะแสง , ตำบลพรุไทย อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลกระ , ตำบลแม่นางขาว อำเภอบูรี จังหวัดพังงาและตำบลกำพวน ตำบลนาคา จังหวัดระนอง

ลักษณะภูมิประเทศ

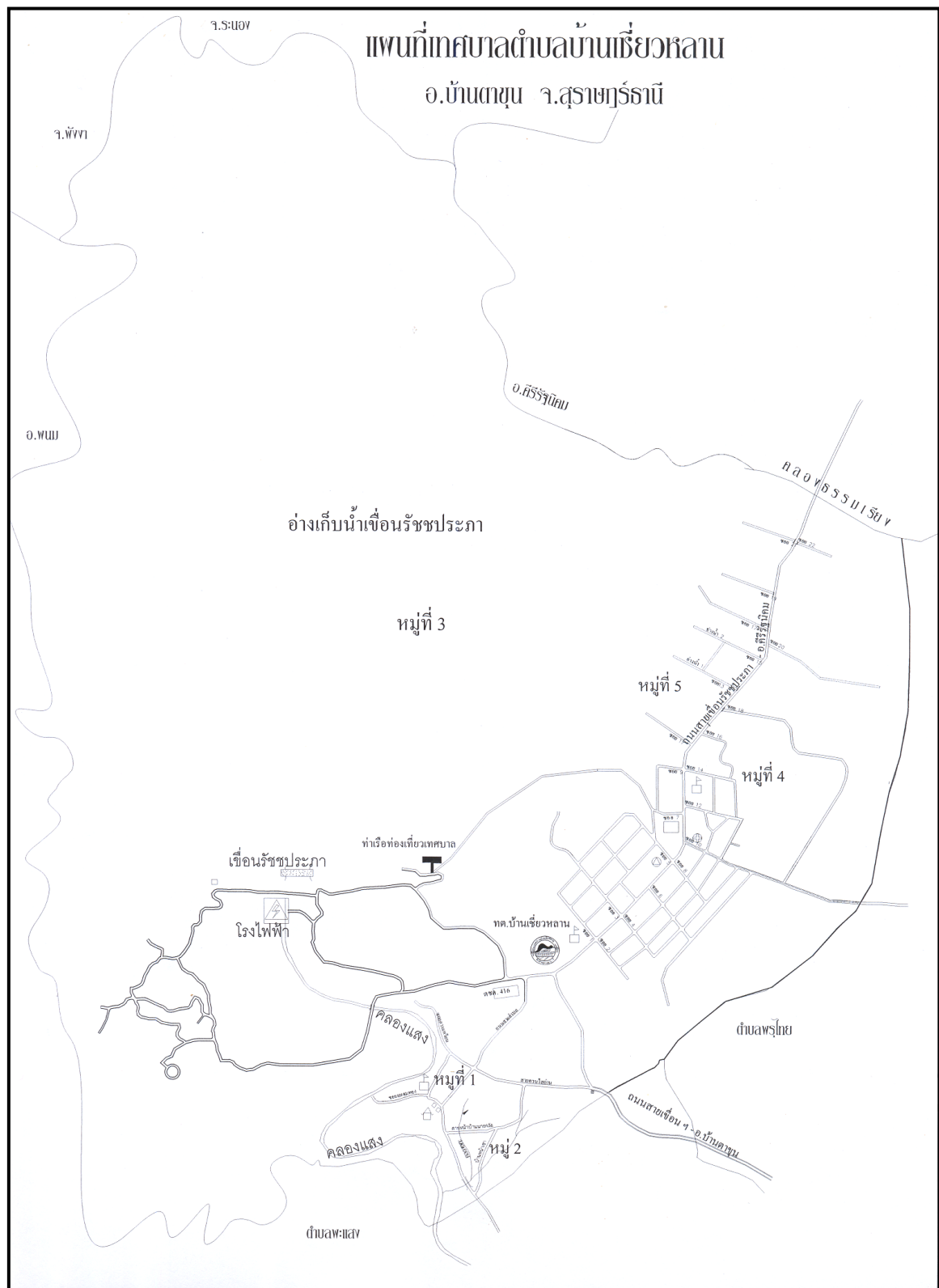
เทศบาลตำบลบ้านเขวหลาน มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง มีเนินเขาเตี้ย ๆ และแหล่งน้ำธรรมชาติที่สามารถใช้ได้ตลอดปี ได้แก่ คลองแสง คลองเหวียน คลองเพาะ สภาพของดินเป็นดินลูกรังผสมดินดำ มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกหรือทำการเกษตร

ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศเป็นมรสุมเมืองร้อน มี ๒ ฤดู คือ

- ฤดูร้อน อากาศร้อนอบอ้าว (ระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนพฤษภาคม)
- ฤดูฝน มีฝนตกชุก (ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงเดือนธันวาคม)

อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี ประมาณ ๒๗ องศาเซลเซียส (อุณหภูมิสูงสุดประมาณ ๓๐ องศาเซลเซียสต่ำสุดประมาณ ๒๔ องศาเซลเซียส) ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ ๑๓๘.๕๕ มิลลิเมตร / ปี

๑.๒ ด้านการเมือง/การปกครอง

เทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหลาน เป็นเทศบาลขนาดเล็ก มีโครงสร้างการบริหารเทศบาล ดังนี้

๑) สภาเทศบาล ทำหน้าที่นิติบัญญัติ และควบคุมฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย สมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน ๑๒ คน อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี สภาเทศบาลมีประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาคนหนึ่ง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากสมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาล ดังนี้

๑) นายวิชาญ ช่วยสงค์	ประธานสภาเทศบาล
๒) นายสำราญ จันทรช่วง	รองประธานสภาเทศบาล
๓) นายวัชรารุฒิ พุทธแก้ว	สมาชิกสภาเทศบาล
๔) นายประทีป อินทร์ปู้	สมาชิกสภาเทศบาล
๕) นายวิชาญ มะธูระ	สมาชิกสภาเทศบาล
๖) นายวีระ แพทย์อินทร์	สมาชิกสภาเทศบาล
๗) นายสมศักดิ์ เภา	สมาชิกสภาเทศบาล
๘) นายไพฑูรย์ บุญกระสิน	สมาชิกสภาเทศบาล
๙) นายธวัชชัย ใจกว้าง	สมาชิกสภาเทศบาล
๑๐) นายวัชรพงษ์ พิทักษ์	สมาชิกสภาเทศบาล
๑๑) นายเลิศเชาว์ นะเจ๊ะ	สมาชิกสภาเทศบาล
๑๒) นายมนตรี ไม้เรียง	สมาชิกสภาเทศบาล

๒) นายกเทศมนตรี ทำหน้าที่บริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และรองนายกเทศมนตรี จำนวน ๒ คน เลขานุการ จำนวน ๑ คน และยังมีที่ปรึกษานายกเทศมนตรีอีก ๑ คน ซึ่งมาจากการแต่งตั้งจากนายกเทศมนตรี ดังนี้

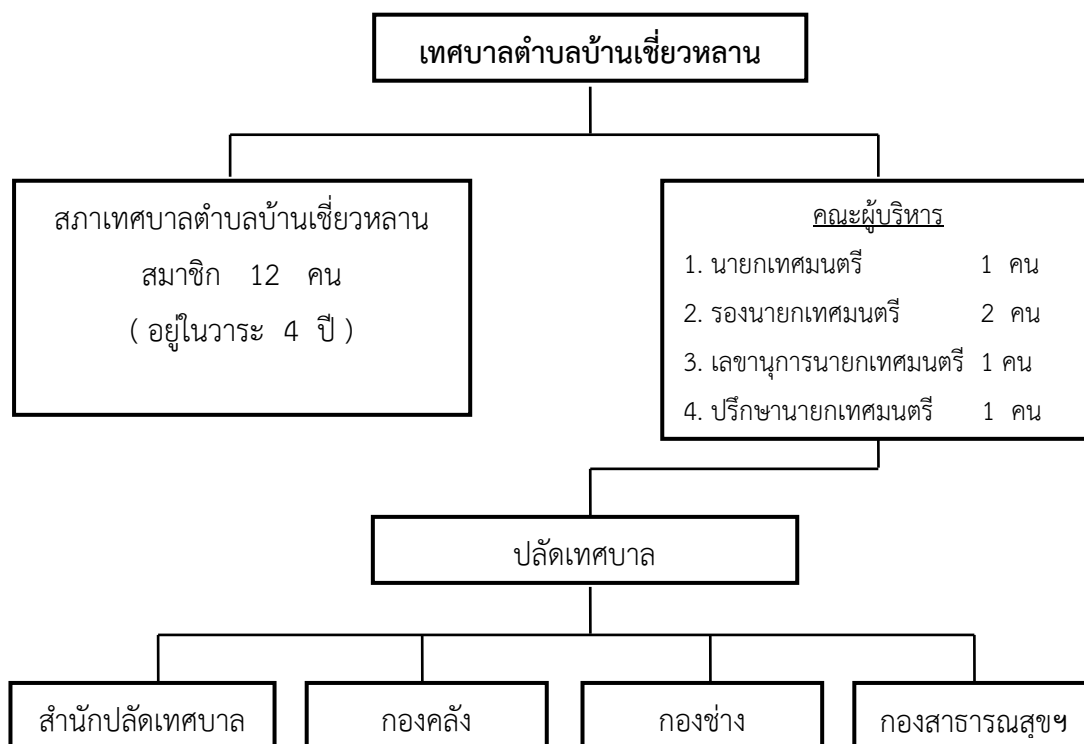
๑) นายเชาวลิต ช่วยสงค์	นายกเทศมนตรี
๒) นายสมศักดิ์ พุทธเจริญ	รองนายกเทศมนตรี
๓) นายจำรูญ จุลพฤกษ์	รองนายกเทศมนตรี
๔) นายสุเชษฐ ถาวร	ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี
๕) นางอนิศรา รำเพย	เลขานุการนายกเทศมนตรี

ทั้งนี้ มีปลัดเทศบาล เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาล และลูกจ้างเทศบาล รองจากนายกเทศมนตรี และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบาย

การบริหารของเทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหลาน

การบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหลาน ได้แบ่งส่วนการบริหารงานออกเป็นสำนักงาน และงาน โดยมีหน้าหน้าที่ส่วนบริหาร เรียกว่า หัวหน้าสำนักงานปลัด และหัวหน้ากอง เป็นผู้บังคับบัญชาของสำนัก/กองนั้นๆ และภายในสำนัก/กอง จะแยกเป็นงาน

โครงสร้างในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหลาน

๑.๓ ประชากร

จำนวนประชากรและบ้านเรือนในเขตเทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหลาน ณ สิ้นเดือนเมษายน ๒๕๖๒ (ข้อมูลจากงานทะเบียนราษฎร สำนักปลัดเทศบาล) มีดังนี้

- จำนวนบ้านเรือนทั้งหมดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ๑,๘๓๒ ครัวเรือน
- จำนวนประชากรทั้งหมด ๔,๕๙๔ คน
- ความหนาแน่นของประชากร ๑๔.๔๙ คน/ตารางกิโลเมตร
- อัตราการเพิ่มขึ้นของประชากร ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๒ ร้อยละ ๐.๒๙

เปรียบเทียบจำนวนประชากรในเขตเทศบาลแยกตามเพศ

หมู่ที่	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนครัวเรือน
๑	๒๗๘	๒๕๒	๕๓๐	๒๒๙
๒	๑๒๑	๑๑๔	๒๓๕	๗๓
๓	๒๔๓	๒๓๓	๔๗๖	๕๐๒
๔	๑,๑๐๐	๑,๐๘๑	๒,๑๘๑	๖๕๙
๕	๕๕๗	๕๙๗	๑,๑๕๔	๓๖๙
รวม	๒,๒๙๙	๒,๒๗๗	๔,๕๗๖	๑,๘๓๒

จำนวนประชากร แยกตามช่วงอายุ (เฉพาะผู้มีสัญชาติไทย)

ช่วงอายุ	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
วัยเด็ก (ทารก-๖ ปี)	๒๓๕	๒๐๗	๔๔๒
เด็กโต (๗-๑๒ ปี)	๒๒๒	๒๐๕	๔๒๗
วัยรุ่น (๑๓-๑๗ ปี)	๑๗๙	๑๕๐	๓๒๙
ผู้ใหญ่ (๑๘-๖๐ ปี)	๑,๔๒๓	๑,๔๕๙	๒,๘๘๒
คนชรา (๖๐ ปีขึ้นไป)	๒๔๕	๒๖๙	๕๑๔
รวมทั้งสิ้น	๒,๓๐๔	๒,๒๙๐	๔,๕๙๔

ข้อมูล ณ เดือน เมษายน ๒๕๖๒

(ที่มา : งานทะเบียนราษฎร สำนักปลัดเทศบาล)

๑.๔สภาพทางสังคม

๑.๔.๑ การศึกษา

ในเขตเทศบาลมีสถานศึกษาซึ่งให้การศึกษาแก่เยาวชนตั้งแต่เด็กเล็กจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

- สถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดเทศบาล จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

๑) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหลาน จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลเขาพัง ปัจจุบันมีเด็กเล็กอยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งหมด จำนวน ๘๘ คน ครูผู้ดูแลเด็ก ๑ คน ผู้ดูแลเด็ก ๓ คน นักการ ๑ คน

๒) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหลาน (บ้านเขาเทพพิทักษ์) ตั้งอยู่ที่โรงเรียนบ้านเขาเทพพิทักษ์ หมู่ที่ ๑ ตำบลเขาพัง ซึ่งเทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหลานได้รับโอนมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพัง เนื่องจากการรวมองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพังกับเทศบาลตำบลเขาพัง ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ปัจจุบัน มีเด็กเล็กอยู่ในความรับผิดชอบ จำนวน ๓๒ คน ครูผู้ดูแลเด็ก ๒ คน ผู้ดูแลนักการ ๑ คน

(ที่มา : งานการศึกษา สำนักปลัดเทศบาล ณ มีนาคม ๒๕๖๒)

- สถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่

๑. โรงเรียนบ้านพัฒนา เปิดสอนในระดับอนุบาล (อนุบาล ๑ – ๒) และระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๒ มีนักเรียนทั้งหมด ๒๐๑ คน บุคลากร ๑๗ คน

๒. โรงเรียนบ้านพัฒนา ๒ เปิดสอนในระดับอนุบาล (อนุบาล ๑-๒) และระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๒ มีนักเรียน ทั้งหมด ๑๕๕ คน บุคลากร ๙ คน

๓. โรงเรียนบ้านเขาเทพพิทักษ์ เปิดสอนในระดับอนุบาล (อนุบาล ๑-๒) และระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๒ มีนักเรียน ทั้งหมด ๑๘๑ คน บุคลากร ๙ คน

๔. โรงเรียนรัชชประภาวิทยาคม เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๒ มีนักเรียน ทั้งหมด ๑๘๖ คน บุคลากร ๑๗ คน

๑.๔.๒ การสาธารณสุข

เขตเทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหลาน มีสถานอนามัยที่สามารถดูแลรักษาการเจ็บป่วยของราษฎรในชุมชน และดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชนในท้องถิ่น ดังนี้

๑. สถานีอนามัยบ้านเขี้ยวหลาน-ไกรสร ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๕ มีบุคลากร จำนวน ๑๒ คน
๒. สถานีอนามัยตำบลเขาพัง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๑ มีบุคลากร จำนวน ๔ คน
๓. สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ได้แก่ สถานพยาบาลและผดุงครรภ์ จำนวน ๑ แห่ง

๑.๕ ระบบบริการพื้นฐาน

ถนน

เส้นทางการคมนาคมในเขตเทศบาล เป็นลักษณะตาราง โดยมีเส้นทางสายเชื่อมรัชชประภา – อำเภอศรีรัตนนิคม ตัดผ่านกลางชุมชน ถนนภายในเขตเทศบาล มีทั้งหมด ๘๗ สาย ระยะทางรวม ๖๒.๐๗ กิโลเมตร ดังนี้

ถนนลาดยาง จำนวน ๑๔ สาย ระยะทางรวม ๒๒.๑๔ กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๑๗

ถนนคสล. จำนวน ๕๓ สาย ระยะทางรวม ๒๐.๘๒ กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๕๕

ถนนลูกรัง จำนวน ๒๐ สาย ระยะทางรวม ๑๙.๑๑ กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๗๙

ประปา

ระบบประปา ภายในเขตเทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหลานมีระบบการประปาให้บริการน้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาคอำเภอบ้านตาขุน สำนักงานตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๕ ตำบลเขาพัง ใกล้ศูนย์ศิลปาชีพบ้านเขี้ยวหลาน สามารถให้บริการน้ำประปาแก่ประชาชนในเขตเทศบาลทั้ง ๕ หมู่บ้าน

ไฟฟ้า

การติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ ในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา เทศบาลได้ตั้งงบประมาณในการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ ตั้งแต่ถนนทางเข้าเทศบาล ถนนสายอำเภอบ้านตาขุน-เชื่อมรัชชประภา, ถนนสายแนวเขตหมู่ที่ ๔ กับหมู่ที่ ๕ และหมู่บ้านหน้าเขา (หมู่ที่ ๑) ตลอดจนถนนซอยต่างๆ ที่เป็นแหล่งชุมชนอย่างครอบคลุม ทำให้ประชาชนมีไฟฟ้าสาธารณะครบทุกชุมชน

โทรคมนาคม/สื่อสาร

ปัจจุบันมีการบริการโทรศัพท์สาธารณะขององค์การโทรศัพท์ในเขตเทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหลาน ดังนี้

ในข่ายสาย	จำนวน ๑๗ เลขหมาย
นอกข่ายสาย	จำนวน ๒ เลขหมาย

๑.๖ ระบบเศรษฐกิจ

ในเขตเทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหลาน มีลักษณะทางด้านเศรษฐกิจ ดังนี้

การพาณิชย์กรรมและบริการ

- ๑) ร้านขายของชำ จำนวน ๑๕ ร้าน
- ๒) ร้านซ่อมรถ จำนวน ๓ แห่ง
- ๓) ร้านค้าสหกรณ์เขี้ยวหลาน จำนวน ๑ แห่ง
- ๔) ร้านอาหาร จำนวน ๘ แห่ง ได้แก่

- ครั้วพุดวง - ครั้วน้องพัด - ร้านใบพัดริมเขื่อน - ร้านหวังว่า
- ครั้วก้อยหลิน - ครั้วบัวผุด - ร้านบ้านตาตุก - ร้านโยโย่บาร์
- ๕) สถานีบริการน้ำมัน จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่
 - สถานีบริการน้ำมันของสหกรณ์เขี้ยวหลาน
 - สถานีปั้มน้ำมันเอกชน
- ๖) ร้านขายของฝาก จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่
 - ท่าเรือท่องเที่ยวเทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหลาน
 - บริเวณศาลาชมวิว เขื่อนรัชชประภา
- ๗) ตลาดนัด จำนวน ๑ แห่ง
 - มีตลาดนัดทุกวันอังคารและพฤหัสบดี วันอาทิตย์ บริเวณสามแยกหน้าสำนักงานเทศบาล ทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกสบายในการซื้อของไม่ต้องเดินทางออกไปยังอำเภอบ้านตาขุน และยังเป็นการสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้แก่ราษฎรภายในชุมชนด้วย
- ๘) สถานประกอบการด้านบริการ
 - รีสอร์ทบ้านพักริมเขื่อน
 - บ้านตาตุกรีสอร์ท
 - มะลีสอร์ท
 - สายชลรีสอร์ท
 - โรงแรมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เขื่อนรัชชประภา
 - แพที่พักในอ่างเก็บน้ำเขื่อนรัชชประภา จำนวน ๑๗ แพ

การท่องเที่ยว

๑) เขื่อนรัชชประภา

เขื่อนรัชชประภา สร้างปิดน้ำลำน้ำคลองแสงที่บ้านเขี้ยวหลาน ตำบลเขาพัง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเขื่อนหินถมแกนดินเหนียว สูง ๙๔ เมตร ความยาวสันเขื่อน ๗๖๑ เมตร และมีเขื่อนปิดกั้นช่องเขาขาดอีก ๕ แห่ง มีความจุ ๕,๖๓๘.๘ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่อ่างเก็บน้ำ ๑๘๕ ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างเฉลี่ยปีละ ๒,๕๔๘ ล้านลูกบาศก์เมตร ติดตั้งเครื่องผลิตไฟฟ้า เครื่องละ ๘๐,๐๐๐ กิโลวัตต์ จำนวน ๓ เครื่อง เขื่อนรัชชประภา เป็นเขื่อนอเนกประสงค์ ใช้ประโยชน์ทั้งในด้านการชลประทานและการผลิตกระแสไฟฟ้า สร้างปิดกั้นลำน้ำคลองแสง ที่บ้านเขี้ยวหลาน ตำบลเขาพัง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชื่อเดิมเรียกว่า เขื่อนเขี้ยวหลาน เริ่มดำเนินการก่อสร้าง เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ แล้วเสร็จในเดือนกันยายน ๒๕๓๐ เมื่อสร้างแล้วเสร็จได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานนามให้ใหม่ว่า “**เขื่อนรัชชประภา**” มีความหมายว่า “**แสงสว่างแห่งราชอาณาจักร**” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินเปิดเขื่อนรัชชประภา และโรงไฟฟ้าพลังน้ำ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๐

ประโยชน์

ด้านพลังงานไฟฟ้า มีกำลังผลิตไฟฟ้ารวม ๒๔๐,๐๐๐ กิโลวัตต์ ให้พลังงานไฟฟ้าเฉลี่ยปีละประมาณ ๕๕๔ ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง ส่งพลังไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้า ด้วยสายส่งไฟฟ้าขนาด ๒๓๐ กิโลโวลต์ วงจรคู่ยังสถานีไฟฟ้าแรงสูงสุราษฎร์ธานี ระยะทาง ๕๐ กิโลเมตร และขนาด ๑๑๕ กิโลโวลต์ วงจรคู่ไปยังสถานีไฟฟ้าแรงสูงพังงา ระยะทาง ๘๒ กิโลเมตร

การชลประทานเพื่อการเพาะปลูก ปริมาณน้ำที่ปล่อยจากเขื่อนให้ประโยชน์ต่อการเพาะปลูกพืช บริเวณสองฝั่งแม่น้ำในตอนล่าง เป็นผลให้พื้นที่ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ ในเขตท้องที่ตำบลตาขุน อำเภอคีรีรัฐนิคม และอำเภอบ้านนาสาร สามารถปลูกพืชในฤดูแล้งได้ผลดีบรรเทาอุทกภัย การกักเก็บน้ำของเขื่อนในฤดูฝน จะช่วยลดความรุนแรงของสภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ตอนล่างได้เป็นอย่างดี

การประมง อ่างเก็บน้ำของเขื่อนรัชชประภาเป็นแหล่งประมงน้ำจืดที่สำคัญ สร้างรายได้ให้กับราษฎรในพื้นที่ได้อีกทางหนึ่ง

การผลิตไฟฟ้า พลังน้ำจากเขื่อนสามารถนำมาผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ถึงปีละ ๕๕๔ ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง ช่วยเสริมระบบไฟฟ้าในภาคใต้ให้มั่นคงยิ่งขึ้น แก้ไขน้ำเสียและผลักดันน้ำเค็ม ในฤดูแล้งลำน้ำตาปี-พุมดวงมีปริมาณน้ำลดลง ทำให้เกิดภาวะน้ำเน่าเสียได้ง่าย ขณะเดียวกันบริเวณปากแม่น้ำจะมีน้ำเค็มหนุนขึ้นมา น้ำที่ปล่อยจากเขื่อน รัชชประภาจะช่วยเจือจางน้ำเสียในลำน้ำ และผลักดันน้ำเค็มที่ปากแม่น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยว ตัวเขื่อนเป็นการดูแลของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต การท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนอยู่ในความดูแลของอุทยานแห่งชาติเขาสก ในอ่างเก็บน้ำเหนือเขื่อนรัชชประภาจะมีแพที่พักไว้บริการ เป็นแพของทางอุทยาน ๔ แพ แต่ละแพอยู่ในตำแหน่งที่มีทัศนียภาพสวยงาม และยังมีแพของเอกชนอีก ๑๓ แพ การเที่ยวเขื่อนรัชชประภาสำหรับคณะที่มีเวลาน้อยจะขับรถมาจอดที่จุดชมวิวบนสันเขื่อนชมแบบแว็บๆ แล้วก็กลับ บางคนพอมีเวลาหน่อยก็จะเช่าเรือหางยาวนั่งชมทัศนียภาพในอ่างเก็บน้ำ เรือจะพาไปถึงแพของอุทยาน ขึ้นแพพักผ่อนอิริยาบถ ชมทัศนียภาพถ่ายรูปแล้วก็เดินทางกลับ แต่สำหรับคณะที่ต้องการพักผ่อนบนแพท่ามกลางธรรมชาติก็จะพักค้างคืนบนแพ กิจกรรมที่น่าสนใจระหว่างที่พักอยู่ที่แพ คือ ชมวิว เล่นน้ำ พายเรือแคนู ตกปลา และอีกกิจกรรมที่น่าสนใจคือการไปเที่ยวถ้ำซึ่งจะต้องเดินป่าเข้าไป ระหว่างทางจะได้สัมผัสความสมบูรณ์ของป่าดิบของภาคใต้ เดือนมิถุนายนได้บรรยากาศการเดินเที่ยวป่าสัมผัสธรรมชาติ และอีกกิจกรรมหนึ่งคือการนั่งเรือชมวิว ในอ่างเก็บน้ำสวยเกินคำบรรยาย ไม่ใครสักคนที่จะบอกว่าไม่สวยการท่องเที่ยวทัศนียภาพในอ่างเก็บน้ำเหนือเขื่อนสวยงามมากจนได้ชื่อว่า “กุ้ยหลินเมืองไทย” บริเวณเกาะแก่งในเขื่อนยังมีแพพักของอุทยานฯ ไว้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้ไปท่องเที่ยวพักผ่อน ในแต่ละปีสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวปีละกว่า ๗๐,๐๐๐ คน สร้างรายได้ให้กับคนในพื้นที่ทั้งคนขับเรือนำเที่ยว และการค้าขายบริเวณสันเขื่อน

๒) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง ประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเมื่อ ๒๕๑๗ มีอาณาเขตครอบคลุมพื้นที่ตำบลเขาพัง อำเภอบ้านตาขุน และตำบลตะกุกเหนือ อำเภอคีรีรัฐนิคม และตำบลตะกุกเหนือ อำเภอกิ่งวิภาวดี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปัจจุบันพื้นที่ลุ่มต่ำของป่าผืนนี้ทั้งหมดกลายเป็นอ่างเก็บน้ำเขื่อนรัชชประภา มีเทือกเขาสลับซับซ้อน ความสูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ ๑๐๐ เมตร ขึ้นไป และยอดเขาวงเป็นยอดเขาสูงสุด ๑,๒๗๒ เมตร มีความลาดชันสูงเป็นเขาหินปูน ตลอดของคลองแสงสายแม่ พื้นที่ลุ่มต่ำเคยเป็นที่อยู่อาศัยของช้าง กระทิง วัวแดง กวาง สัตว์ป่าขนาดใหญ่

มากมายและพันธุ์พืชล้มลุกต่ำ ปัจจุบันเหลือยอดลาดชันหน้าดินบางและเกาะน้อยใหญ่ น้ำน้อยเกาะมีน้ำล้อมรอบ มีสัตว์ขนาดใหญ่เช่น ช้าง กระทิง วัวแดง กวาง เก้ง เลียงผา เสือ กระจง ลิง ค่าง กระรอก หมี หม่าใน ชะมด อีเห็น นกเงือก นกกก นกชนหิน เหยี่ยว ไก่ฟ้า นกหัวว่า นกยูง และนกชนิดต่าง ๆ

จุดเด่นที่น่าสนใจ บริเวณเทือกเขาริมเขื่อนรัชชประภา มีภูมิประเทศสวยงามมาก ระดับน้ำสูงสุดประมาณ ๙๘ เมตร ยอดเขาที่พื้นเหนือน้ำกลายเป็นจุดสวยของอ่างเก็บน้ำเขื่อนรัชชประภาในวันนี้ แผ่นน้ำยาวไปตามคลองแสงเดิมประมาณ ๖๐ กิโลเมตร และแผ่นน้ำเลี้ยลามไปตามคลองสาขาของคลองแสงสายแม่กว้างใหญ่ไพศาลมีชอกชอยมากมายไปจนจรดอุทยานแห่งชาติเขาสก อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี และเขตรักษาสัตว์ป่าคลองนาคา จ.ระนอง และเป็นรอยต่อกับอุทยานแห่งชาติแก่งกรุง และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองยันอีกด้วย โดยมีเทือกเขาหลังคาคี เขายาว เขาแดน เขาแดนมยุ เขาถึง เขาวง เป็นสันปันน้ำ

อาชีพของประชากร

- อาชีพหลักได้แก่ เกษตรกรรม
- อาชีพรองได้แก่ รับจ้างทั่วไป

ผลิตภัณฑ์โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ปลาสาม (เขื่อนรัชชประภา), ผ่าทอ, เครื่องแกง และผลิตภัณฑ์รีไซเคิล (ผลิตภัณฑ์จากไฟฟืองไทย)

รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี *เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พ.ศ. ๒๕๕๙

ลำดับ	ชุมชน	จำนวนครัวเรือน	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (บาท)
๑	ชุมชนพัฒนาสามัคคี	๗๘	๕๔,๑๖๘
๒	ชุมชนร่วมใจพัฒนา	๙๙	๘๙,๐๔๐
๓	ชุมชนบ้านหน้าเขา	๖๖	๔๖,๖๒๔
๔	ชุมชนบ้านบางเคียนร่วมใจ	๕๔	๓๕,๘๒๓
๕	ชุมชนบ้านแสนสุข	๗๒	๖๙,๙๒๖
๖	ชุมชนบ้านเขาเทพพิทักษ์	๔๒	๕๖,๔๙๔
๗	ชุมชนสันติสุข	๕๖	๕๗,๗๘๐
๘	ชุมชนบ้านไกรสรพัฒนา	๗๙	๒๖,๒๙๖
๙	ชุมชนบ้านใหม่พัฒนา	๔๕	๔๑,๔๗๓
๑๐	ชุมชนบ้านต้นโตนร่วมใจ	๗๙	๔๐,๖๕๙
๑๑	ชุมชนบ้านหน้าฮะ	๑๔๘	๑๓๗,๕๐๙
๑๒	ชุมชนบ้านบางแก้วสามัคคี	๔๕	๔๘,๓๓๐
เฉลี่ยรายได้ต่อคนต่อปีของคนในพื้นที่			๕๘,๔๙๗

ที่มา : ฐานข้อมูล จปฐ. เทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหลาน ประจำปี ๒๕๕๙

๑.๗ เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น

- ข้อมูลกลุ่มอาชีพ/ชมรม

ราษฎรในเขตตำบลบ้านเขี้ยวหลานมีการรวมตัว จัดตั้งเป็นกลุ่มหรือชมรมเพื่อประกอบกิจกรรมภายในหมู่บ้านโดยมีวัตถุประสงค์แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรมแต่ละกลุ่ม เช่น เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบกิจการสาธารณของหมู่บ้าน หรือ เพื่อต่อรองราคาสินค้าทางการเกษตร เป็นต้น ปัจจุบันมีกลุ่ม/ชมรม ดังนี้

๑) กลุ่มแม่บ้านหมู่ที่ ๑-๕ มีการกิจหลักคือ ส่งเสริมการออมเงิน, การสร้างอาชีพเสริม เช่น การตัดเย็บเสื้อผ้า การเลี้ยงสัตว์ และการช่วยเหลือสมาชิกในการกู้ยืมเงิน เป็นต้น แหล่งเงินทุนมาจาก เงินสนับสนุนจาก ส.อบจ. เทศบาล และเงินออมของสมาชิก

๒) ชมรมผู้ประกอบการเรือท่องเที่ยว เป็นการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการเรือท่องเที่ยวในอ่างเก็บน้ำเขื่อนรัชชประภา ที่ทำการตั้งอยู่ที่ท่าเรือท่องเที่ยวเทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหลาน มีจำนวนเรือที่ให้บริการนักท่องเที่ยวทั้งสิ้นประมาณ ๒๐๑ ลำ โดยเทศบาลเป็นผู้ดูแลและกำกับเรื่องการให้บริการเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว แหล่งเงินทุนมาจากสมาชิกภายในกลุ่ม

๓) กลุ่มทอผ้าบ้านเขี้ยวหลาน จัดตั้งขึ้นภายใต้การดูแลของศูนย์ศิลปาชีพในพระบาทสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ตั้งอยู่ที่ศูนย์ศิลปาชีพบ้านเขี้ยวหลาน หมู่ที่ ๕ ตำบลเขาพัง เป็นการรวมกลุ่มของแม่บ้านเพื่อผลิตผ้าฝ้ายทอมือ โดยผ้าฝ้ายทอมือที่ผลิตได้ศูนย์ศิลปาชีพจะรับซื้อไว้ทั้งหมด นอกจากนั้นก็มีเมื่อนำไปทอที่ไม่ใช้งานแล้วมากแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สำหรับใช้สอย เช่น พาน แจกัน เป็นต้น และทำเครื่องประดับด้วยคริสตัล แหล่งเงินทุนมาจากสมาชิกสมทบ ค่าจำหน่ายผ้า และรายได้จากการให้ใช้สถานที่

๔) ชมรมคนรักปั๊บลองแสง กลุ่มคนรักปั๊บลองแสง จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๖ มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศตามธรรมชาติของป่าต้นน้ำคลองแสง, ให้เยาวชนได้รู้จักและเข้าใจในระบบนิเวศตามธรรมชาติ ใช้เวลาว่างของเยาวชนให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและเขตพื้นที่อยู่อาศัยอย่างเต็มที่, เพื่อเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในอ่างเก็บน้ำเขื่อนรัชชประภาให้เกิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและสร้างความประทับใจ แก่นักท่องเที่ยวผู้มาเยือน

๕) ศูนย์กีฬาและนันทนาการตำบลเขาพัง จัดตั้งเพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการกีฬาแก่ชุมชน เช่น การฝึกสอนทักษะการเล่นกีฬา การจัดการแข่งขันกีฬาภายในชุมชน จัดส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ แหล่งเงินทุนมาจากการสนับสนุนของเทศบาล

๖) ชมรมผู้สูงอายุตำบลเขาพัง เป็นการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุเพื่อดำเนินกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพอนามัย การรักษาสิบทอดประเพณีท้องถิ่นไว้ให้ลูกหลาน เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ชุมชน เป็นต้น

๗) กลุ่ม SML หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๕ จัดตั้งในลักษณะกลุ่มออมทรัพย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมเงินแก่สมาชิกภายในกลุ่ม แหล่งเงินทุนมาจากการสนับสนุนของเทศบาล และการสทบของสมาชิก

๘) กลุ่มการท่องเที่ยวเขาเยา (หมู่ที่ ๓)

๙) กลุ่มผสมปุ๋ยหมัก (หมู่ที่ ๒) เป็นการรวมกลุ่มเพื่อผลิตปุ๋ยหมักไว้ใช้เองและขายให้แก่เกษตรกรในราคาถูก

๑๐) กลุ่มปลูกผัก เป็นการรวมกลุ่มเพื่อออมเงินและให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักแก่เกษตรกร

๑๑) สหกรณ์การเกษตรบ้านเขี้ยวหลาน จำกัด จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ตามโครงการอพยพราษฎรจากการก่อสร้างเขื่อนเขี้ยวหลาน มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกออกจำหน่าย จัดหาวัสดุ/อุปกรณ์การเกษตรจำหน่ายแก่สมาชิกในราคาถูก และระดมเงินออมเพื่อการส่งเสริมอาชีพและช่วยเหลือเกษตรกรภายในกลุ่ม แหล่งเงินทุนมาจาก เงินฝากของสมาชิก หุ้นสมาชิก และผลกำไรจากการดำเนินธุรกิจ

๑.๘ ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

ประชากรในเขตเทศบาล นับถือศาสนาพุทธ ๑๐๐% และมีศาสนสถานที่ประชาชนสามารถใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

๑. วัดไกรสรเขตราราม ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕

๒. วัดเขาพัง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๑

ซึ่งวัดทั้งสองแห่งนี้เป็นศูนย์รวมของชุมชนในการประกอบกิจกรรมประเพณีสำคัญของท้องถิ่น ได้แก่ กิจกรรมประเพณีปากปี-ปากเดือน จัดงานวันลอยกระทง นอกจากนี้ยังใช้เป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมอื่นๆ ภายในชุมชนอีกด้วย

ประเพณี

ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ ได้แก่ ประเพณีปากปี-ปากเดือน ซึ่งเป็นประเพณีที่จัดขึ้นเพื่อกระตุ้นเตือนให้สังคมตระหนักในคุณค่าความสำคัญของผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ครอบครัวหันมาดูแลผู้สูงอายุให้มากขึ้น ยกย่อง เชิดชูเกียรติผู้สูงอายุและสืบสานวัฒนธรรมพื้นบ้านสู่ชุมชน โดยมีการจัดกิจกรรมรดน้ำขอพรจากผู้สูงอายุ มอบของขวัญของที่ระลึก และจัดกิจกรรมทางศาสนาให้แก่ผู้สูงอายุ

๑.๙ ทรัพยากรธรรมชาติ

เทศบาลตำบลบ้านเขี้ยวหลาน มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง มีเนินเขาเตี้ยๆและแหล่งน้ำธรรมชาติที่สามารถใช้ได้ตลอดปี ได้แก่ คลองแสง คลองเหวียน คลองเพาะ สภาพของดินเป็นดินลูกรังผสมดินดำ มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกหรือทำการเกษตร บริเวณเทือกเขาเริ่มเขื่อนรัชชประภา มีภูมิประเทศสวยงามมาก ยอดเขาที่พื้นเหนือน้ำกลายเป็นจุดสวยของอ่างเก็บน้ำเขื่อนรัชชประภา และแผ่นน้ำเลียลามไปตามคลองสาขาของคลองแสงสายแม่กว้างใหญ่ไพศาลมีชอกชอยมากมายไปจนจรดอุทยานแห่งชาติเขาสก อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี และเขตรักษาสัตว์ป่าคลองนาคา จ.ระนอง และเป็นรอยต่อกับอุทยานแห่งชาติแก่งกรุงและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองยันอีกด้วย โดยมีเทือกเขาหลังคาตึก เขายาว เขาแดน เขาแดนมุย เขาลัง เขาวง เป็นสันปันน้ำ